

ئەگەر سەگە فېرکراوە کەتت بەرەلدا کرد و ناوی خودات هێنا، ئەوا هەرشتیکی گرت بۆت؛ بیخۆ

له عەدی کوری حاتمەو - پەزای خۆی لیبیت - دەلپت: ووتم: ئەی پێغەمبەری خودا، من سەگە فېرکراوەکان دەنێرم، وراوم بۆ دەگرن، و ناوی خودا دەهێنم (دەلیم: بسم الله)؟ فەرمووی: «ئەگەر سەگە فېرکراوە کەتت بەرەلدا کرد و ناوی خودات هێنا، ئەوا هەرشتیکی گرت بۆت؛ بیخۆ»، ووتم: ئەگەر چیش (سەگەکان پراوە کە) بکوژن؟ فەرمووی: «ئەگەر چیش بیانکوژن، هەتا ئەو کاتە سەگێکیان لە گەلدا نەبێت کە لەو کۆمەلە (فېرکراوەدا) نەبن»، پێم ووت: من پرمیکی تێر دەگرەم پراو دەپێکێت؟ فەرمووی: «ئەگەر پرمە تێرە کەت تێی گرت و پراوە کە ی پێکا؛ بیخۆ، و ئەگەر بە شوپنێکی تری لێیدا ئەوا مەبخۆ*». و فەرموودە کە ی شەعی لە عەدیەو هەمان گێرانەو هە بەلام ئەمە ی تێدا هاتوو: «مەگەر سەگە کە (لە پراوە کە) بخوات، ئەگەر خواردی ئەوا مەبخۆ، چونکە دەترسم سەگە کە بۆ خۆی پراوی کردبێت، و ئەگەر سەگی تر هەبوو (لە پراوکردندا) لە گەل سەگە (فېرکراوە کە ی) تۆدا ئەوا مەبخۆ، چونکە تۆ ناوی خودات هێناوە لە سەر سەگە کە ی خۆت و ناوی خودات نەهێناوە لە سەر سەگی تر». و تێیدا هاتوو: «ئەگەر سەگە فېرکراوە کەتت بەرەلدا کرد و ناوی خودا بهێنە، ئەگەر هەرشتیکی بۆت گرت و بە زیندووی پێی گەبشتی؛ سەری بپەرە، و ئەگەر (بە پراوە کە) گەبشتی و کوژرا بوو و سەگە کە لێی نەخواردبوو؛ ئەوا بیخۆ، چونکە کاتێک سەگە کە دەگرت و هەکو سەرپیرنی وایە». و هەر و هە تێیدا هاتوو: «ئەگەر پرمە کەت گرت ناوی الله بهێنە». و تێیدا هاتوو: «ئەگەر پراوە کە دیار نەبوو پڕۆژیک یان دووان - لە گێرانەو هە بە کدا دوو یان سێ پڕۆژ - (ودۆزیتەو) و تەنھا شوپنەواری تیرە کەت لە سەری دۆزبێهەو، بیخۆ؛ ئەگەر ویستت، ئەگەر دۆزبێهەو لە ئاودا خنکا بوو؛ ئەوا مەبخۆ چونکە نازانیت ئاوە کە کوشتوو پەتی یان تیرە کەت؟». * (پێکای: مەبەست ئەو هە بە ئەگەر لاشە ی ئازە لە کە ی کون کرد و هەکو سەرپراو دەمریت و گوشتە کە ی حەلال دەبێت، بەلام ئەگەر بە شوپنێکی تری پرمە کە لێیدا ئەو و هەکو ئەو وایە بە دار یان بەرد لێی درابێت و ئازە لە کە (کوژرا بێت و لێردا و هەکو سەرپراو نییە بۆ بە گوشتە کە ی حەلال نییە

[صەحیحە] [بوخاری و موسلیم هاوران لە سەری]

عەدی کوری حاتم - پەزای خۆی لیبیت - پرسیری لە پێغەمبەری خودا کرد - صلی الله علیه وسلم - سەبارەت بە پراوکردنی سەگە فېرکراوەکان، کە خاوەنە کە یان فیری پراوکردنی کردوون، پێی فەرموو: ئەو ی گرتیان بیخۆ ئەگەر لە کاتی ناردنی سەگە کە دا ناوی خودات هێنا ئەگەر سەگی تر جگە لە سەگەکانی خۆت بە شدار نەبوو لە گەل یان لە پراوە کە دا، ئەگەر سەگێکی تری لە گەلدا بوو ئەوا پراوە کە مەخۆ چونکە تۆ ناوی خودا هێنا لە سەر سەگە کە ی خۆت و ناوی خودات نەهێنا لە سەر سەگە کە ی تر، و بە هەمان شێوە ئەگەر پرمەت وەشان و بەر لاشە ی ئازە لە کە کەوت و کونی کرد و خۆپنی لێو دەرچوو بیخۆ بە مەرچیک ناوی خودات هێنا بێت، بەلام ئەگەر بە شوپنێکی تری پرمە کە لێیدا ئەو و هەکو ئەو وایە بە دار یان بەرد لێی درابێت و ئازە لە کە کوژرا بێت و لێردا و هەکو سەرپراو نییە بۆ بە گوشتە کە ی حەلال نییە و مەبخۆ چونکە لێردا بە لێدان مردوو و هەکو ئەو هە کە و تێتە خوارەو لە شوپنیک یان بە لێدان یان بە قۆچلێدان مردبێت، و ئەگەر سەگە کە ی نارد و بینی پراوە کە زیندوو و سەگەکان نەیان کوشتبوو ئەوا پێویستە سەری بپریت لەو کاتە دا و حەلال دەبێت ئەگەر چیش سەگێکی تر بە شدار ی کردبێت لە دۆزبێهەو، و پرسیری لێکرد سەبارەت بە پراوکردن بە وەشانە ی تیر ئەگەر ناوی خودای هێنا؛ فەرمانی پێکرد ئەو ی پێکای با بیخوات ئەگەر پڕۆژیک یان دووان نێچیرە کە ی دۆزبێهەو و تەنھا شوپنەواری تیرە کە ی بە سەرەو بوو ئەوا دروستە بیخوات بەلام ئەگەر خنکا بوو لە ئاودا ئەوا نابێت بیخوات چونکە نازانیت ئایا بە هۆی ئاوە کە وە مردوو یان بە هۆی تیرە کە وە

النجاة الخيرية
ALNAJAT CHARITY

